

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Максименко Я.А., Гусаковська Т.О. Організаційно-методичне забезпечення управління формуванням та використанням портфеля об'єктів інтелектуальної власності на машинобудівних підприємствах / Я.А. Максименко Я.А., Т.О. Гусаковська // Механізм регулювання економіки. – 2009. – № 3. – Т. 1. – С. 134-139.
2. Пижова Л.Б. Визначення механізмів управління інтелектуальною власністю на підприємстві / Л.Б. Пижова; О.І. Савченко, К.Р. Чуксіна // Вісник НТУ «ХПІ» Технічний прогрес та ефективність виробництва. – 2010. – С. 133-138.
3. Павленко Т.В. Процес управління інтелектуальною власністю підприємства [Електронний ресурс] / Т.В. Павленко // Економічний вісник НТУУ «КПІ». – 2012. – 71. – Режим доступу: <http://economy.kpi.ua/uk/node/373>
4. Бакіна Т.В. Формуванню структури управління інтелектуальним капіталом в рамках організаційної структури управління підприємством / Т.В. Бакіна // Збірник наукових праць (економічні науки) Таврійський державний агротехнологічний університет. – 2010. – № 9. – С. 83-87.
5. Стратегическое управление интеллектуальной собственностью. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rusarticles.com/zakon-i-pravo-statya/strategicheskoe-upravlenie-intellektualnoj-sobstvennostyu-250473.html>

УДК 338:339

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ЗАХИСТУ ІНТЕРЕСІВ ВІТЧИЗНЯНИХ ВИРОБНИКІВ

Школенко О.Б., к.е.н., доцент кафедри економіки та підприємництва ПВНЗ «Європейський університет» Уманська філія (Україна)

Школенко О.Б. Організаційно-економічні механізми реалізації стратегії захисту інтересів вітчизняних виробників

В даній статті автор розглядає основні проблеми з якими стикаються вітчизняні виробники в теперішніх умовах господарювання та надає пропозиції щодо їх вирішення. Першочерговими питаннями для України щодо створення умов для захисту та підтримки власного виробництва є доопрацювання нормативно-правової бази та вдосконалення системи організації її державного регулювання на всіх рівнях. Визначено основні чинники, за якими вітчизняні органи державного регулювання поступаються своїм закордонним аналогам, та на їх основі сформувано напрями удосконалення державного регулювання вітчизняних товаровиробників в Україні, зокрема: активізація фінансової підтримки, доступність кредитних ресурсів, тарифний захист в умовах вільної торгівлі та просування вітчизняних продуктів на внутрішньому та зовнішньому ринках. Автор доводить необхідність створення в Україні органу, який би взяв на себе функції моніторингу і контролю за ситуацією на внутрішньому та зовнішніх ринках. Особливо контроль над правовим полем, стандартизацією, сертифікацією, фінансовою підтримкою, доступом інформації про продукцію вітчизняного виробництва до споживачів, підтримка виставкової і рекламної продукції українських виробників. Запропоновано трансформувати систему захисту економічних інтересів вітчизняних товаровиробників, шляхом перерозподілу функцій і створення державної структури на яку покласти відповідальність за реалізацію політики і стратегії захисту економічних інтересів власних виробників в умовах ринкової трансформації національної економіки.

Ключові слова: моніторинг, контроль, фінансова підтримка, сертифікація, стандартизація, виставкова реклама продукція, Агентство захисту економічних інтересів вітчизняних товаровиробників

Школенко О.Б. Организационно-экономические механизмы реализации стратегии защиты интересов отечественных производителей.

В данной статье автор рассматривает основные проблемы, с которыми сталкиваются отечественные производители в нынешних условиях хозяйствования, и предоставляет предложения по их решению. Первоочередными вопросами для Украины по созданию условий для защиты и поддержки собственного производства является доработка нормативно-правовой базы и совершенствования системы организации ее государственного регулирования на всех уровнях. Определены основные факторы, по которым отечественные органы государственного регулирования уступают своим зарубежным аналогам, и на их основе сформировано направления совершенствования государственного регулирования отечественных товаропроизводителей в Украине, в частности: активизация финансовой поддержки, доступность кредитных ресурсов, тарифная защита в условиях свободной торговли и продвижения отечественных продуктов на внутреннем и внешнем рынках. Автор доказывает необходимость создания в Украине органа, который бы взял на себя функции мониторинга и контроля за ситуацией на внутреннем и внешних рынках. Особенно контроль над правовым полем, стандартизацией, сертификацией, финансовой поддержкой, доступ информации о продукции отечественного производства до потребителей, поддержка выставочной и рекламной продукции украинских производителей. Предложено трансформировать систему защиты экономических интересов отечественных товаропроизводителей путем перераспределения функций и создание государственной структуры, на которую возложить ответственность за реализацию политики и стратегии защиты экономических интересов отечественных производителей в условиях рыночной трансформации национальной экономики.

Ключевые слова: мониторинг, контроль, финансовая поддержка, сертификация, стандартизация, выставочная и рекламная продукция, Агентство защиты экономических интересов отечественных товаропроизводителей.

Shkolenko O. Organizational and economic mechanisms for implementing strategies to protect the interests of domestic producers.

In this article the author examines the main problems faced by domestic producers in the current economic environment, with suggestions for their solution. The priority issues for Ukraine to create conditions to protect and promote domestic production is finalizing the regulatory framework and improved organization of state regulation at all levels. The main factors which domestic state regulatory authorities inferior to their foreign counterparts, and formed the basis for improvement directions of state regulation of domestic producers in Ukraine, including: strengthening financial support, access to credit, tariff protection under free trade and promotion of domestic products on domestic and foreign markets. The author argues the need to create in Ukraine agency to take over the functions of monitoring and control of the situation on the domestic and foreign markets. Especially control of the legal framework, standardization, certification, financial support, access product information to consumers of domestic production, exhibition and advertising support for Ukrainian products. A transform the system to protect the economic interests of domestic producers through redistribution of functions and create a state structure to which the responsibility for the implementation of policies and strategies to protect the economic interests of its producers in a market transformation of the national economy.

Keywords: monitoring, control, financial support, certification, standardization, exhibition promotional items, agency protect the economic interests of domestic producers

Постановка проблеми. Державна політика певної країни проводиться на високому рівні, щоб забезпечити оптимальний економічний розвиток вітчизняного виробництва. Розвиток та захист вітчизняного виробництва країни повинно забезпечуватися надійністю статусу держави. Адже тримаючи високу марку державного управління необхідно прорахувати найбільш вразливі аспекти розвитку, задля їх вирішення. Для українського уряду особливо вразливими аспектами розвитку держави є насиченість вітчизняного ринку імпортними товарами, забезпеченість достатнього рівня виробництва продуктами харчування вітчизняного виробництва, врегулювання

цінової політики, заохочення вітчизняного товаровиробника виготовляти якісну продукцію, яка відповідає світовим технічним стандартам.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вітчизняні науковці А.В. Сомик, Т.М. Циганкова, Г.М. Рябенко, Е.А. Шевлягіна, В.Д. Нагорний та інші створили підґрунтя теоретичних та практичних аспектів вивчення даної проблеми. Але поряд з тим, ряд важливих моментів перед якими виробники постають в умовах міжнародної інтеграції залишаються нерозв'язаними.

Виділення невирішеної проблеми. Головним пріоритетом розвитку економіки України має стати відродження вітчизняного виробництва. Реформування економіки країни необхідно розпочати з реформ захисту та стимулювання національного виробника. В свою чергу, відродження національного виробництва неможливе без державної підтримки. Саме даний процес обумовлює створення Агентства захисту економічних інтересів вітчизняних товаровиробників.

Метою наукової статті. Розробити концепцію трансформації системи захисту економічних інтересів вітчизняних товаровиробників, шляхом перерозподілу функцій і створення державної структури, яка має виконувати функції з надання допомоги, управління у сфері національного господарства, а також нормативно-законодавчі та інші функції у сфері підтримки та захисту товаровиробників

Результати дослідження. При аналізі світового законодавства спостерігаємо особливо доступність та прозорість виконання законів, що суперечить українському законодавству. Розвиток та ведення бізнесу за кордоном займає найменше витрачання підприємницького часу, а українські високі схиля які зустрічаються під час створення, ведення та закриття бізнесу лягають важким тягарем на плечі виробників. В Україні ще не відійшла бюрократична політика якій не можуть протистояти вітчизняні виробники, тому необхідна адаптація українського законодавства до міжнародних стандартів.

В українській державі необхідною умовою проведення реформ є найпершою – створення збалансованої Державної структури захисту економічних інтересів вітчизняних товаровиробників. Тому, автором запропоновано перегрупувати структуру і перерозподілити функції існуючих структур Міністерства фінансів та Міністерства економічного розвитку та торгівлі України, не витрачаючи штатів і бюджетних затрат – створити державну структуру на яку покласти відповідальність за реалізацію політики захисту економічних інтересів власних виробників в умовах ринкової трансформації національної економіки (рис.1).

До складу Агентство входить:

- Відділ розробки та впровадження законодавчо–правових актів щодо підтримки та захисту власного виробництва.
- Науковий центр визначення стратегічно важливих галузей національного господарства, яким необхідний державний захист та підтримка задля підвищення рівня розвитку національної економіки країни в цілому.
- Центр співробітництва з Міжнародними Організаціями щодо відстоювання позицій для виробництва конкурентоспроможної вітчизняної продукції на світових ринках.
- Відділ забезпечення кредитними коштами, регулювання відсоткових ставок, страхова підтримка вітчизняних товаровиробників, відновлення субсидування.
- Відділ тарифної та нетарифної підтримки національного виробництва.
- Державний центр інвестиційної політики.
- Державна служба регулювання використання наданих бюджетних коштів вітчизняними виробниками.
- Доступність інформації про вітчизняну продукцію споживачам.
- Державний центр відповідності якості вітчизняної продукції до європейських вимог та норм.
- Підтримка вітчизняного виробника за рахунок проведення рекламної та виставкової політики

Агентство підтримки та захисту економічних інтересів має займатися розробкою стратегії розвитку вітчизняної економіки. При проведенню дослідження соціально-економічних показників досягти економічного росту можливо при активному експорті вітчизняних товарів. Розвиток експортних відносин забезпечить позитивне сальдо торгівельного балансу та зміцнить позиції національної грошової одиниці та стимулювати економічної безпеки країни. При визначенні стратегічно важливих галузей національного господарства Україна зможе експортувати конкурентоспроможну продукцію на світові ринки. Як згадувалось раніше, державна політика економічного зростання має бути першочергово направлена на розвиток вітчизняного аграрного сектору та стимулювання експортної діяльності національних підприємств, про це свідчить ранжування показників які були прораховані в даному дослідженні.

Особливістю економічного розвитку залишається фінансова підтримка виробництва, адже при підвищенні технічного оснащення та використання інновацій спричиняє досягнення високого рівня якості продукції та зменшення витрат за рахунок модернізації. Модернізація виробництва залишається одним із основних напрямів експортного виробництва. Агентство зосереджує увагу щодо державної фінансової політики підтримки виробників при вивченні ряду проблем, що виникають в процесі експортного виробництва, а саме: кредитування та субсидування продукції, призначеної на світовий ринок. Агентство вивчає зарубіжний досвід, аналізує та пропонує запозичити альтернативні аспекти для українського виробника.

В зарубіжних країнах система кредитування експорту має розгалужений характер і передбачає коротко-, середньо-, довгострокове кредитування експорту різних видів продукції. В яких можна відзначити декілька підходів. Невеликі країни, наприклад, Аргентина, Колумбія, Мексика, Чилі подовжують дію систем короткострокового рефінансування своїх центральних банків і на середньострокове і довгострокове кредитування. Інші (наприклад, Бразилія) довгострокове фінансування здійснюють за рахунок ресурсів спеціального державного фонду. У третій країнах створені спеціальні установи для фінансування та банківського обслуговування більш довгострокових кредитів. Держава, як правило, дає гарантії у формі страхування кредитів від серії ризиків. Зокрема: ризиків неплатежів, ризиків, випробовуваних комерційними банками в результаті неповернення кредитів і т.д. Резервна система США планує розширити свою програму стимулювання видачі кредитів до 1 трильйона доларів. Цей “інструмент” поживить споживче кредитування та видачу позик для малого бізнесу [1].

Для удосконалення порядку визначення розміру часткової компенсації, а відповідно й розміру фактичної (пільгової) кредитної ставки для позичальника, доцільно проаналізувати зарубіжний досвід, який свідчить про різноманітність підходів щодо розв'язання цього питання. Зокрема, у Франції механізм дії пільгових кредитів ґрунтується на принципі боніфікації - компенсації кредитору з коштів державного бюджету різниці між договірною відсотковою ставкою і ставкою пільгового кредиту. Розмір пільгової кредитної ставки є фіксованим, законодавчо визначеним і диференційованим залежно від виду кредиту: на облаштування господарства - 2,7-4 %, модернізацію - 2,7-5 %, розвиток тваринництва – 5-6 %, виробництво деяких продуктів рослинництва - 6-10 %, земельні позики - 5,2 %, фінансування кооперативів із спільного використання техніки - 3,7-5 %. В Німеччині існують дві програми пільгового кредитування «Програма інвестиційного стимулювання» і «Загальна програма аграрних кредитів», в результаті чого пільгове кредитування здійснюється у вигляді кредитів, наданих за ставкою 1 % річних, або шляхом зниження позичкового відсотка діючих кредитів на 4 - 7 %. Тобто для німецьких сільськогосподарських виробників, фіксованими є або ставка пільгового кредиту, або розмір часткової компенсації [2, с.91-95].

На даний час у світі існує дві міжнародні організації які здійснюють регулювання державної допомоги своїм виробникам-це СОТ і ЄС. Офіційно СОТ виступає проти застосування субсидій, однак ЄС та США, з мовчазної угоди СОТ, змагаються за це право все-таки їх надавати. В країнах Західної Європи також діє механізм гарантованих цін на сільськогосподарську продукцію наприклад США щорічно витрачається на підтримку сільськогосподарського комплексу 50 млрд. дол., в ЄС 300 млрд. євро в Україні ця сума становить менше 1 млрд. грн.. У країнах ЄС нагляд за 88-97 % цін на сільськогосподарську продукцію (пшениця, ячмінь, жито, кукурудза, молоко, м'ясо великої рогатої худоби, цукор, оливкова олія) здійснюється наднаціональними органами постійно, «оздоровлення» ринку досягається на основі підтримки балансу між попитом та пропозицією і регулюванням ринкових цін у певних рамках, незважаючи на те, що вільна гра попиту і пропозиції з введенням єдиних цін не усувається. В ЄС встановлені квоти для Португалії та Іспанії на імпорт зерна, не

корумпованих інгредієнтів, до чого досить критично ставляться інші країни [3].

В Австрії не встановлюється фіксована ставка пільгового кредиту для сільськогосподарських позичальників. Пільговий інвестиційний кредит австрійським фермерам диференційований залежно від виду кредиту за двома рівнями компенсаційних доплат - 50 і 36 % діючої відсоткової ставки банку-кредитора. У США Асоціація у справах фермерів фінансує програму зі зменшення кредитних відсоткових ставок із компенсацією 4 % від відсоткової ставки одержаного кредиту в комерційних банках фермером чи сільськогосподарським товаровиробником [4].

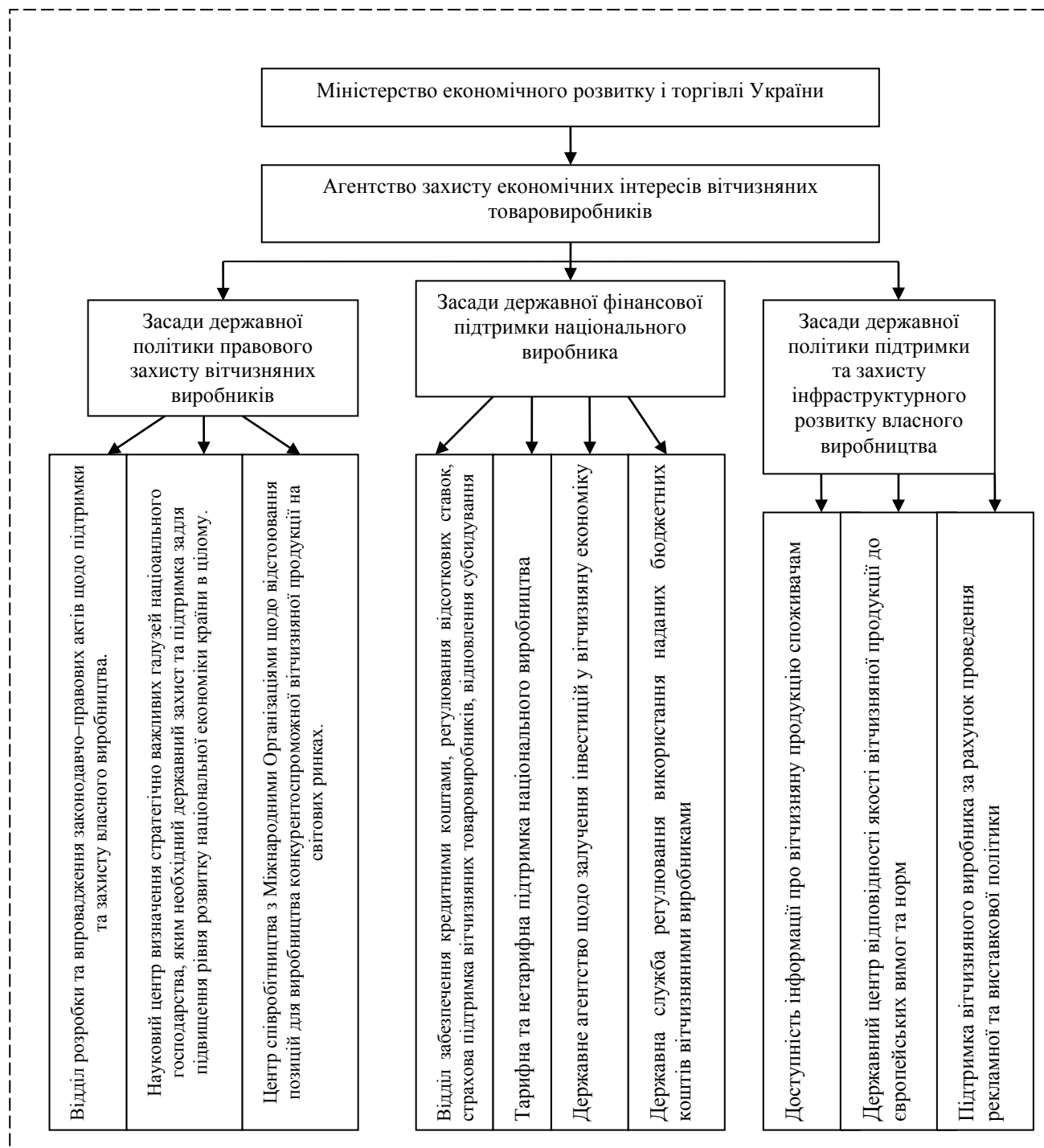

Рис. 1. Основні засади політики функціонування Агентства захисту економічних інтересів вітчизняних товаровиробників*
*Запропоновано автором

Державне регулювання розвитку сільського господарства й, зокрема, тваринництва у Франції, здійснюється головним чином через субсидії й дотації фермерам. Зазначимо, що Міністерством сільського господарства Франції виділяються дотації на облаштування молодих фермерів від 50 до 100 тис. євро. Також слід зазначити, що урядом Франції ухвалене рішення, згідно якого в торговельних мережах повинно продаватися не менше 50% вітчизняних продуктів, що захищає французьких виробників продовольства. Стан у торговельних мережах України зараз такий, що аналогічні заходи потрібно ухвалювати і у вітчизняній практиці. Головна ідея регулювання продовольчого ринку ЄС – це встановлення коридору цін на досить високому для сільського господарства рівні й одночасно прийнятному для масового споживача. У результаті реалізується основна ідея регульованого ринку, як продовольчого, так і м'ясного, тому що він не

може бути саморегульованим. При цьому, для підтримки нормального функціонування сільгосптоваровиробників необхідні суттєві субсидії, включаючи підтримку цін [5].

Стимулювання розвитку виробництва яловичини в Німеччині здійснюється за наступними напрямками. У 1993 р. дотації держави для фермерів Німеччини становили близько 350 марок на один гектар, які з кожним роком збільшувалися. На одну відгодівельну голову великої рогатої худоби дотації становили 420 марок на рік, а на корову з телям – 240-250 марок, однак виділяли дотації за умови, що селянин утримує не більше двох голів великої рогатої худоби у розрахунку на гектар сільгоспугідь. Розміри дотацій у Німеччині диференційовані за землями і залежать від ряду факторів, які враховують федеральний парламент, керуючі органи й депутати тих або інших земель. Так, в 2004 р. дотації в сільському господарстві ФРН підрозділялися на дві категорії: прямі субсидії конкретному господарству й територіальні надбавки, які розподілялися за федеральними землями. Наприклад, прямі субсидії, які виділяються Європейським Союзом на стимулювання м'ясної галузі складаються з наступних напрямків: цільові дотації на биків живою вагою понад 340 кг виплачуються у розмірі 210 євро; дотація, яка виділяється на корів м'ясної породи (або якщо один з батьків корови був м'ясної породи), становить 200 євро на рік; дотації, які виділяються на забій телят від 1 до 7 місяців, становлять 50 євро; на додаток до прямих дотацій ЄС здійснюють ще й територіальні надбавки, величина яких залежить від регіону й виплачуються з державного бюджету [6].

Якщо розглядати організаційно-економічний механізм захисту національних виробників в Китаї, то можна відзначити його високу ефективність. Китаю за короткий час вдалося виконати два глобальні завдання: вирішити проблему самозабезпечення країни продуктами харчування; маючи 13% орних земель світу, Китай не тільки забезпечує продуктами харчування 1,334 млрд. свого населення, але й експортує сільськогосподарську продукцію; Розвинути легку промисловість, забезпечивши себе повністю товарами цієї галузі. В Китаї за межею бідності живе 10% населення. Однією з основних причин такого прогресу є захист свого ринку і виробника, чи ідеологія протекціонізму [7].

Застосування митних зборів для захисту внутрішнього ринку загалом частково втрачає свою актуальність, вони використовуються переважно для захисту окремих вибірковок галузей виробництва. Але митниці США щорічно збирають майже 20 млрд. дол. Половина з цих коштів припадає на збори від імпорту готового одягу. Високі тарифи введені для таких товарів, як продовольчі товари, текстиль (наприклад, на шерстяні тканини діє тариф у розмірі 31,5%, а на вироби з них - 33,3%), взуття, шкіряні, ювелірні (13,5%) та керамічні (33,2%) вироби, скло (38%). Імпорт деяких продовольчих товарів у межах тарифних квот здійснюється за прийнятними ставками, проте за їх межами - у досить перебільшених розмірах. Так, наприклад, митні збори на імпорт у США становлять на цукор - 2%, молочні продукти - 11%, м'ясопродукти - 5%. За межами квот вони становлять, відповідно, 129%, 70% і 26% [8].

Дослідивши зарубіжний досвід, слід відзначити, чим сильніше країна відстає у своєму економічному розвитку, тим більше господарських функцій змушене брати на себе держава. Навіть самі ліберальні західні країни вдаються до допомоги державних органів, щоб захистити свої позиції, а не розраховують на механізм саморегулювання ринкової економіки. Роль держави полягає в мобілізації ресурсів країни, визначенні пріоритетів господарського розвитку, створення необхідного організаційно-економічного механізму захисту національних товаровиробників [9].

З світового досвіду участь держави у розвитку вітчизняної економіки, підвищення ефективності експортних операцій забезпечення необхідними грошовими коштами підприємств може бути досить корисним і в подальшому використовуватись при вдосконаленні механізмів регулювання та фінансування експорту України в процесі євроінтеграції виробництва.

Агентство захисту економічних інтересів вітчизняних товаровиробників повинно взяти на себе хоч часткове відшкодування витрат вітчизняних підприємств, особливо малога та середнього бізнесу на участь у виставках та ярмарках за кордоном, проведення рекламної політики. Особливо доцільно створення спеціальних валютних фондів для фінансування даних заходів.

В умовах світової економіки технічне регулювання є основним пріоритетом у сфері відповідності якості. Адже саме система технологічного регулювання показує рівень конкурентоспроможності вітчизняної продукції.

Агентство захисту економічних інтересів вітчизняних товаровиробників у своїй структурі має Державний центр відповідності якості вітчизняної продукції до європейських вимог та норм. Даний центр повинен розподіляти між своїми відділами функції трьох державних структур а саме: (Міністерство охорони здоров'я (Державна санітарно-епідеміологічна служба), Міністерство аграрної політики (Державний комітет ветеринарної медицини, Державна служба з карантину рослин) та Державний комітет з питань технічного регулювання та споживчої політики (Держспоживстандарт). Як показує зарубіжний досвід за технічне регулювання в країнах ЄС відповідає один певний орган, наприклад в Німеччині харчові продукти контролює одна установа — Федеральне міністерство із захисту прав споживачів, харчових продуктів та сільського господарства. Підрозділам міністерства доручене виконання певних функцій, які охоплюють спеціальні сфери, такі як харчові продукти та продукти промисловості, засоби захисту рослин, ветеринарна медицина та генна інженерія [10].

В Бельгії - Бельгійське агентство з продуктів харчування є прикладом того, як можна перетворити погано координовану систему контролю якості продуктів харчування, до якої входять численні установи, на цілісну систему контролю, що за допомогою чіткого взаємозв'язку між усіма компетентними органами контролю забезпечує ефективний, цілеспрямований та координований нагляд. Слід зазначити, що в минулому різні установи, включаючи Міністерство сільського господарства та Генеральну інспекцію продуктів харчування, мали власні інспекційні та контрольні служби. Усвідомивши, що за таких обставин неможливо створити ефективну, дієву і, водночас, сприятливу для підприємств систему контролю харчових продуктів, уряд Бельгії вирішив поєднати всі контрольні функції в даній федеральній установі — Бельгійському агентстві з продуктів харчування. Це агентство одноосібно виконує всі контрольні та інспекційні функції на всіх етапах виробництва харчових продуктів, від ферми до столу [10].

Державний центр відповідності якості вітчизняної продукції до європейських вимог регламентує свою діяльність через виконання трьох незалежних відділів:

- ✓ стандартизація,
- ✓ метрологія,
- ✓ оцінка відповідності,
- ✓ ринковий нагляд і захист прав споживачів.

Українська система технічного регулювання неефективна, жорстка та занадто складна. Адже встановлюючи обов'язкову сертифікацію виробники зазнають значних витрат, адже купуючи закордонне обладнання виробники повинні сертифікувати витрачаючи значні кошти. А виробники, продукція яких експортується змушені сертифікувати свою продукцію двічі як в Україні так і за кордоном, тому що українська сертифікація не визнається на європейських ринках. Тому дане питання є надто важливим і потребує нагального вирішення. Невідкладною роботою як уряду так і Державного центру відповідності якості є гармонізація національного законодавства відповідно до вимог ЄС та СОТ.

Державний центр відповідності якості повинен взяти на себе зобов'язання:

- ✓ Реорганізувати Держспоживстандарт.
- ✓ Скасувати обов'язкову сертифікацію харчових видів продукції.
- ✓ Не вживати жорстких заходів для імпортової продукції, яка вже відповідно сертифікована за кордоном, тобто визнавати в Україні міжнародні сертифікати відповідності.
- ✓ Забезпечити контроль безпечності продукції тобто забезпечити ринковий нагляд за безпекою продукції та продовольчою безпекою України згідно прийнятого Закону «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції»
- ✓ Переглянути чинні та застарілі стандарти і нормативи, поступово забезпечити відповідність української продукції

європейським та світовим нормам.

✓ Гармонізація українського законодавства до вимог СОТ та ЄС.

У 2010-2011 роках відчутні зміни в законодавстві щодо реформування технічного регулювання в Україні. Реформування застарілої системи стандартизації набирає обертів і триватиме ще значно довго. Адже даний процес є невідкладним завданням української держави та основним аспектом розвитку її інтеграційної стратегії.

Головним пріоритетом розвитку економіки України має стати відродження вітчизняного виробництва. Реформування економіки країни необхідно розпочати з реформ захисту та стимулювання національного виробника. Для цього необхідно, зосередити увагу, на ліберальний шлях розвитку української держави.

Відродження національного виробництва неможливе без забезпечення законодавчої та політичної підтримки. Саме даний процес обумовлює розробку та впровадження Агентством правових та законодавчих актів підтримки власного виробництва. Адже на сучасних аспектах господарювання українським виробникам в умовах інтеграції надзвичайно важко функціонувати. Світове ринкове господарство диктує надзвичайно високі вимоги до адаптації українських виробників на світових ринках.

Висновки та пропозиції. Створення Агентства захисту економічних інтересів вітчизняних товаровиробників сприятиме економічному зростанню України, забезпечить доступність кредитних ресурсів, збалансування тарифного та нетарифного захисту української продукції, підтримку виставкової та рекламної діяльності виробників, відповідність міжнародним нормам та стандартам української продукції, стабільність інвестиційного клімату. Всі перераховані пріоритети в подальшому функціонуванні даної організації забезпечать високий рівень конкурентоспроможності вітчизняної продукції та заняття гідного місця для України на міжнародних ринках.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ:

1. Сомик А.В. Особливості розвитку системи сільськогосподарського кредитування у зарубіжних країнах / А. В. Сомик // Економіка України. — 2004. — № 8. — С. 54–59.
2. Циганкова Т.М. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: [монографія] / Кер. авт. кол. і наук. ред. Т.М. Циганкова. — К.: КНЕУ, 2003. — 104 с.
3. Рябенко Г.М. Державна підтримка сільського господарства в країнах з розвинутою економікою / Г. М. Рябенко // Інноваційна економіка Всеукраїнський науково-виробничий журнал — 2010. — №3. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/inek/2010_3/283.pdf]
4. Циганкова Т.М. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: [монографія] / Кер. авт. кол. і наук. ред. Т.М. Циганкова. — К.: КНЕУ, 2003. — 104 с.
5. Шевлягіна Е.А. Новые направления развития продовольственного рынка в мире и в США / Е. А. Шевлягіна // США-Канада: економіка, політика, культура. — 2007. — № 11. — С. 113–127.
6. Нагорный В.Д. Сельское хозяйство Канады. Корни успеха / В. Д. Нагорный. — М.: Майкоп: ООО «Качество». — 2004. — 324 с.
7. Ділова рада «Україна – Китай» — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.china-ukraine.org/ru/statistics/102.html>.
8. Офіційний сайт Міністерства торгівлі США — [Електронний ресурс] — Режим доступу : <http://trade.gov/index.asp>.
9. Рябенко Г.М. Державна підтримка сільського господарства в країнах з розвинутою економікою / Г.М. Рябенко // Інноваційна економіка Всеукраїнський науково-виробничий журнал — 2010. — №3. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/inek/2010_3/283.pdf]
10. Аналітичний Звіт «Система державного регулювання безпеності харчових продуктів в Україні: на шляху вдосконалення». Робочий документ конференції IFC реформа системи харчової безпеки: Міжнародний досвід та рекомендації для України. — International Finance Corporation — Київ, 2009. — 70 с.

УДК 005.591.6

ЗНАЧЕННЯ ФОРСАЙТ-МЕТОДОЛОГІЇ В КОНТЕКСТІ РОЗРОБЛЕННЯ НАПРЯМІВ СТРАТЕГІЧНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ГІДРОЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ

Шкробот М.В., к.е.н., старший викладач Національного технічного університету України «Київський політехнічний Інститут» (Україна)

Шкробот М.В. Значення форсайт-методології в контексті розроблення напрямів стратегічної модернізації підприємств гідроелектроенергетики.

У статті розглядається основні концепти форсайт-методології. На підставі аналізу розвитку реального сектору економіки було встановлено, що майже вичерпано можливості нарощування виробництва за рахунок екстенсивних факторів, тому необхідно забезпечити стратегічну модернізацію економіки за рахунок упровадження сучасних технологій. Окреслено необхідність проведення стратегічної модернізації підприємств гідроелектроенергетики на основі використання форсайт-методології з урахуванням зовнішніх викликів та загроз для здійснення комплексу заходів, орієнтованих на перманентне вдосконалення техніко-технологічних, соціально-економічних та екологічних процесів у їх діяльності. Розроблено основні напрями стратегічної модернізації підприємств гідроелектроенергетики, які дозволяють керівникам та фахівцям різного рівня управління системно узгодити стратегічні завдання програм макро- та мезорівнів з економічними результатами і соціально-економічними наслідками для програм гідроелектроенергетичних підприємств.

Ключові слова: форсайт-методологія, стратегічна модернізація, напрями, підприємств гідроелектроенергетики.

Шкробот М.В. Значение форсайт-методологии в контексте разработки направлений стратегической модернизации предприятий гидроэлектроэнергетики.

В статье рассматриваются основные концепты форсайт-методологии. На основании анализа развития реального сектора экономики было выявлено, что в значительной степени исчерпаны возможности наращивания производства за счет экстенсивных факторов, поэтому необходимо обеспечить стратегическую модернизацию экономики за счет внедрения современных технологий. Выявлена необходимость проведения стратегической модернизации предприятий гидроэлектроэнергетики на основе использования форсайт-методологии с учетом внешних вызовов и угроз для осуществления комплекса мероприятий, ориентированных на перманентное совершенствование технико-технологических, социально-экономических и экологических процессов в их деятельности. Разработаны основные направления стратегической модернизации предприятий гидроэлектроэнергетики, которые позволяют руководителям и специалистам различного уровня управления системно согласовать стратегические задачи программ макро- и мезоуровне с экономическими результатами и социально-экономическими последствиями для программ гидроэлектроэнергетических предприятий.

Ключевые слова: форсайт-методология, стратегическая модернизация, направления, предприятий гидроэлектроэнергетики.

Shkrobot M. The value of Foresight methodology in the context of the development trends of strategic modernization of hydroelectric power plants.

This article discusses the basic concepts of foresight methodology. Based on the analysis of the real sector of the economy have shown that largely exhausted the possibility of increasing production due to extensive factors, so it is necessary to provide the strategic modernization of the economy